
BENEDEK András

Beköszöntő – 2019. évi első számunk elé

Hatodik évfolyam át kezdi meg az *Opus et Educatio*, melynek idej első száma a klasszikus tagolásban jelenik meg. Periodikánk formálódó tradícióit érzékelteti, hogy a szerzők mintegy fele már az *Opus*-ban publikált az előző években, bizalmuk és ismételt kezdeményezéseik a szerkesztők számára is ösztönzést adnak.

A **Tanulmányok** rovatunkban *Lükő István* „Nemzetközi kitekintés az első szakképzési törvény korszakáról” címmel a múlt évben az első önálló magyar szakképzési törvénnyel foglalkozó tematikus számunkhoz kapcsolódik. A szerző egy széles ívű összehasonlító elemzésre vállalkozó tanulmányt tesz közzé szakképzési rendszerünk fejlődéséről, érzékeltetve azokat a tendenciákat, melyek Közép-Európai országainak szakképzési rendszereire hasonló módon jellemzőek. Írása, különösen a német referenciák elemzésére tekintettel nem csupán folytatása a tavaly megkezdett szakmai konzultációsorozatnak, hanem szorosán kapcsolódik szakképzési rendszerünk legújabb innovációs törekvéseihez. A téma lényeges, ugyanakkor tágabb elemzési aspektusaira irányítja figyelmünket *Velkey Gábor* írása, amely a magyar a közoktatási-köznevelési rendszerben, annak legújabb fejlődési szakaszában a területi jellemzők legfontosabb változásait elemzi. A tanulmányok sorát *Deli Eszter* és *Németh Gabriella* vizuális kommunikációval foglalkozó tudományos közleménye zárja. Ismert, hogy, az *Opus* keretében, főleg az angol nyelvű számainkban kiemelten foglalkoztunk eddig is a képi tanulás, vizuális kommunikáció interdiszciplináris elemzéseket igénylő fejlődési problémáival. A két fiatal kutató kutatásainak eredményeit ismertető írás a szélesebb, számos diszciplína képviselőit is magában foglaló, a képi metaforákkal foglalkozó hazai szakmai közélet számára vállalkozik a klasszikus retorika területeinek áttekintésére, egyúttal a modern kor keretei között formálódó új kommunikációs folyamatok sajátosságainak rendszerezésére.

Munkaügyi Szemle rovatunkban, s ez is egyre inkább tradíció, három írás jelenik meg. *Oroszné Perger Mónika* és *Óvári Virág* egy kényes összefüggésrendszer empirikus elemzésére vállalkozott: a felsőoktatásban tanulók körében a munka – magánélet - tanulmányok közti egyensúly kérdéskörével foglalkoznak. Írásuk fontos üzenete, hogy manapság egyre hangsúlyosabbá válik a szervezeti érdekek mellett az egyéni fejlődés, a karrierépítés, a lehetőségek szabad megismerése. Ezért a mai fiatalok tudatosabbak, mindemellett rengeteg támogatást, visszajelzést is igényelnek. *Sándor Tímea* szintén visszatérő szerzőnk, ezúttal az érzelmi intelligencia és a személyiség faktorok kapcsolatáról a középvezetők kompetenciájának elemzésével összefüggésben írt kutatási összefoglalót. A szerző eredményei megerősítik azt az elképzelést, hogy érdemes a kiválasztási folyamat alkalmával a személyiség és az érzelmi intelligencia mérésére koncentrálni, mivel azokból lehet bizonyos szinten következtetni arra, hogy valaki jó vezető lesz-e a jövőben. Szintén már több írással e rovat keretei között jelentkező szerzőnk *Pirisi Károly*, aki a foglalkoztatáspolitikai megközelítések különbözőségeit a legújabb hazai tendenciák összefüggéseiben elemzi tanulmányában. Kényes és a társadalmi felelősség kérdésével szembenezőket mindig is foglalkoztató alaptémával kapcsolatos dilemmát vet fel a szerző. Bár tudjuk, hogy a szegénység kezeléséről az emberiség történetével egyidős lehet a vita, azonban az a tény, hogy nincs mindenkor és mindenkit meggyőző válasz, nos ez is elgondolkodtató. A szerző nem véletlenül veti fel: „Mi a hatékonyabb vs. mi az emberségebb? Sokan leegyszerűsítik a kérdést, hogy mi a „jobb” az értelmes külső kényszer, vagy a feltétel nélküli szeretet?” A tanulmány lényeges gondolata, hogy a társadalompolitika sosem bújhat ki a kérdés megválaszolása alól hosszabb távon érezhető következmények nélkül.

Az **Eszmélés** – *Pedagógusok és doktoranduszok referált közleményei* rovatunkban két figyelemreméltó írás kapott helyet: *Tarcsi László* a hazai tömeges online távoktatási kurzusok és portálok igényes szakmai áttekintésére vállalkozott „Hazai MOOC portálok” című írásában. Cikke nem

csupán a legújabb években kialakult helyzetet mutatja be, hanem a fejlesztési lehetőségek szakmai mérlegelésére is vállalkozott. Igényes és szépen szemléltetett összeállítása a hazai rendszerező áttekintések sorában a legátfogóbb képet adja az utóbbi évtized talán legjelentősebb oktatásinformatikai innovációs törekvésekről. *Szügyi Jerne* doktori kutatásaihoz kapcsolódóan egy foglalkoztatáspolitikai és oktatáspolitikai szempontjából egyaránt érdekes és a hazai társadalmi változások szempontjából is sajátos téma vizsgálatáról tájékoztat. A tanulói jogviszonyhoz kapcsolódó munkavállalás – különösen a tankötelezettségi korhatár változásairól el nem csituló vitára is utalva, pedagógiai is társadalomlélektanilag is érzékeny problematika, melyet nem lehet csupán a munkaerőhiány szempontjából gazdasági kérdésként kezelni.

Projektekőről rovatunkban jelenik meg, tematikusan lazán kapcsolódva az előző írásokhoz is, *Heszler András* Diplomás Pályakövetési Rendszer ismertetője, mely a 2012/13. és a 2014/15. tanévben abszolutóriumot szerzett hallgatók bér, munkaerőpiaci státusz, elhelyezkedési idő, lakóhely és FEOR¹ (foglalkozások egységes osztályozási rendszere) adatainak célirányos elemzését ismerteti. E beszámoló részben az egyetemi hallgatók által kezdeményezett kutatásokról, illetve a szerző TDK keretében végzett munkájáról közöl érdekes összeállítást.

Számunk záró írása *Nagy Katalin* tollából a **Recenziók** rovatban is figyelemreméltó. „Online” summás címmel *Szűts Zoltán* publikált a közelmúltban egy figyelemreméltó monográfiát, mely az új kommunikációs lehetőségek és a média területén érzékelhető változások kommunikációelméleti és részben pedagógiai elemzésére vállalkozott. E műről ad áttekintő tájékoztatást *Nagy Katalin* recenziója, mely terjedelmes, részletes fejlődéstörténeti elemzésekre vállalkozó szerző eddig munkáinak fejlődési folyamatába helyezi el a múlt év végén megjelent kötetet.

Kedves Olvasó! Nos, talán érzékelhető, hogy mennyire színes e számunk tematikája, reméljük az online olvasás és a hagyományos szakmai-kutatói érdeklődés számára egyaránt érdekes és tanulságos írásokat kínál az *Opus et Educatio* 2019/1-es száma.

az Opus et Educatio főszerkesztője